

ARTUR BĂLĂUCĂ

**GABRIEL MÎRȘANU
IOAN ȚICALO**

**IOAN CIOBANAȘU
MARIANA CIOBANAȘU**

ALGEBRĂ. GEOMETRIE

Clasa a VII-a

- Itemi cu note**
- Modele de teste ce conțin itemi cu note și bareme de notare**
- Teste inițiale**
- Variante de teste pentru lucrarea scrisă semestrială**

EDITURA TAIDA

- IAȘI -

Introducere

Lucrarea compartimentată pe capitole, pe unități de învățare și chiar pe lecții grupează elementele de conținut ale programei școlare actuale cu respectarea logicii interne de dezvoltare a conceptelor matematice și oferă atât elevilor, cât și profesorilor lor un volum de exerciții și probleme pe cât de variate, pe atât de originale, care au menirea să-i ajute în abordarea și completarea manualelor alternative care au fost depășite din start de programa școlară.

Pentru fiecare capitol și paragraf au fost selectate probleme semnificative, acordându-se o atenție sporită pentru acele capitole în care manualele alternative sunt deficitare.

Problemele cu care debutează capitolele sunt accesibile unei mase largi de elevi cu un nivel minimal al cunoștințelor de bază, gradul lor de dificultate crește progresiv, dar am considerat că nu e necesar să precizăm pragul care delimitează problemele simple de problemele cu grad sporit de dificultate. În opinia noastră noțiunea de problemă „ușoară” și problemă „grea” are nuanțe diferite de la un utilizator la altul (depinde de inspirația de a alege primii pași care conduc sau nu la soluție). Această modalitate de structurare a problemelor va ușura utilizarea lucrării ca un instrument eficient de lucru în testarea diferențiată a elevilor în funcție de posibilitățile intelectuale ale fiecăruia și de interesul manifestat pentru studiul matematicii. S-a optat pentru probleme semnificative și eficiente, atât pentru consolidarea cunoștințelor în diferite etape, cât și pentru pregătirea testelor de evaluare curentă, semestrială sau finală.

Pentru formarea competențelor europene specifice studiului matematicii în gimnaziu, lucrarea a fost astfel concepută încât să contribuie la formarea obișnuinței elevilor de a apela la concepte și metode matematice în abordarea unor situații cotidiene sau pentru rezolvarea unor probleme practice.

Lucrarea prezintă **32** de teme de sinteză care conțin considerații teoretice la noțiunile de bază ale programei ce pot fi utilizate la sistematizarea cunoștințelor precum și numeroase modele de probleme rezolvate.

Lucrarea constituie un suport eficient pentru profesori, elevi și părinți, pentru o evaluare și autoevaluare cât mai obiectivă, de aceea fiecare exercițiu și problemă are specificată nota corespunzătoare.

De asemenea, lucrarea cuprinde 23 de teste din care 4 variante pentru lucrările scrise semestriale precum și 6 teme de recapitulare finală. Pe lângă testele clasice am introdus și teste combinate ce conțin teste grilă și cu răspuns deschis. La testele grilă elevul trebuie să aleagă răspunsul corect din variantele de răspunsuri date știind că unul și numai unul este corect, iar la testele cu răspuns deschis elevul trebuie să completeze spațiul punctat cu răspunsul corect.

După prezentarea enunțurilor problemelor propuse urmează soluții și comentarii. În general soluțiile prezentate nu sunt exhaustive, lăsând posibilitatea utilizatorului de a contribui efectiv la completări.

Suntem recunoscători și adresăm mulțumirile noastre atât colegilor, părinților, cât și elevilor care ne-au dat sugestii și sfaturi competente și ne-au condus la completarea lucrării.

Artur BĂLĂUCĂ

- CUPRINS -

		Bre- viar	Enun- țuri	Soluții
ALGEBRĂ				
CAPITOLUL I. RECAPITULARE ȘI COMPLETĂRI. NUMERE ÎNTREGI				
I.1.	Mulțimea $\mathbf{Z}$. Reprezentarea pe axă. $\mathbf{N} \subset \mathbf{Z}$. Opus. Ordonare. Modul	6	7	271
I.2.	Operații în $\mathbf{Z}$	8	9	271
I.3.	Divizibilitatea în $\mathbf{Z}$	11	12	271
I.4.	Ecuatii în $\mathbf{Z}$. Probleme	13	13	271
I.5.	Inecuații în $\mathbf{Z}$	14	15	271
CAPITOLUL II. MULȚIMEA NUMERELOR RAȚIONALE				
II.1.	Mulțimea numerelor raționale $\mathbf{Q}$; Scrierea numerelor raționale sub formă zecimală sau fracționară. Aproximarea numerelor raționale. Reprezentarea numerelor raționale pe axa numerelor; opusul unui număr rațional; modul (valoarea absolută); $\mathbf{N} \subset \mathbf{Z} \subset \mathbf{Q}$. Partea întreagă și partea fracționară a unui număr rațional	18	22	272
II.2.	Operații cu numere raționale; proprietăți			
II.2.1.	Adunarea numerelor raționale; proprietăți	25	26	274
II.2.2.	Scăderea numerelor raționale.....	28	28	274
II.2.3.	Înmulțirea numerelor raționale	30	31	274
II.2.4.	Împărțirea numerelor raționale	32	33	275
II.2.5.	Puterea unui număr rațional cu exponent număr întreg. Reguli de calcul cu puteri	34	35	275
II.3.	Compararea și ordonarea numerelor raționale	37	37	276
II.4.	Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor	39	40	276
II.5.	Ecuatia de forma $ax + b = 0$, cu $a \in \mathbf{Q}^*$ și $b \in \mathbf{Q}$	44	45	278
II.6.	Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor	48	49	279
CAPITOLUL III. MULȚIMEA NUMERELOR REALE				
III.1.	Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect	54	54	280
III.2.	Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate dintr-un număr natural; algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate dintr-un număr rațional pozitiv; aproximări	56	58	281
III.3.	Exemple de numere iraționale; mulțimea numerelor reale $\mathbf{R}$; opusul și modulul unui număr real: definiție, proprietăți; compararea și ordonarea numerelor reale; reprezentarea numerelor reale pe axă prin aproximări; $\mathbf{N} \subset \mathbf{Z} \subset \mathbf{Q} \subset \mathbf{R}$	60	62	282
III.4.	Reguli de calcul cu radicali	65	65	282
III.5.	Scoaterea factorilor de sub radical	66	66	283
III.6.	Introducerea factorilor sub radical	68	68	284
III.7.	Operații cu numere reale			
III.7.1.	Adunarea și scăderea	69	70	284
III.7.2.	Înmulțirea și împărțirea	71	72	284
III.7.3.	Ridicarea la putere a unui număr real cu exponent întreg	74	75	285
III.8.	Raționalizarea numitorului de forma $a\sqrt{b}$	76	76	286
III.9.	Media geometrică a două numere reale pozitive	78	78	286
CAPITOLUL IV. CALCUL ALGEBRIC				
Calcul cu numere reale reprezentate prin litere				
IV.1	Reducerea termenilor asemenea. Adunarea și scăderea numerelor reale reprezentate prin litere	82	84	287
IV.2	Înmulțirea și împărțirea numerelor reale reprezentate prin litere	86	87	288
IV.3	Ridicarea la putere cu exponent întreg a numerelor reale reprezentate prin litere. Reguli de calcul cu puteri.....	89	90	288
IV.4	Formule de calcul prescurtat			
IV.4.1	Pătratul sumei a doi termeni	92	93	289
IV.4.2	Produsul sumei cu diferența	96	97	290
IV.5	Descompunerea în factori utilizând reguli de calcul în $\mathbf{R}$	98		
IV.5.1	Metoda factorului comun și gruparea termenilor	99	99	291
IV.5.2	Metoda descompunerii diferenței de pătrate	100	100	291
IV.5.3	Metoda restrângerii ca pătrat	101	102	292
IV.5.4	Metode combinate	103	103	292
IV.5.5	Probleme aplicative	104	105	293
IV.6	Ecuatii de forma $x^2 = a$, unde $a \in \mathbf{Q}$	107	108	294
CAPITOLUL V. ECUAȚII ȘI INECUAȚII				
V.1	Proprietăți ale relației de egalitate în mulțimea numerelor reale. Ecuatii de forma $ax + b = 0$, $a, b \in \mathbf{R}$; mulțimea soluțiilor unei ecuații; ecuații echivalente	110	113	295
V.2	Proprietăți ale relației de inegalitate „ $\leq$ ” pe mulțimea numerelor reale	116	117	296
V.3	Inecuații de forma $ax + b > 0$, ($<$, $\leq$, $\geq$), $a, b \in \mathbf{R}$, cu x în $\mathbf{Z}$	118	120	296
V.4	Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor și al inecuațiilor	121	122	297

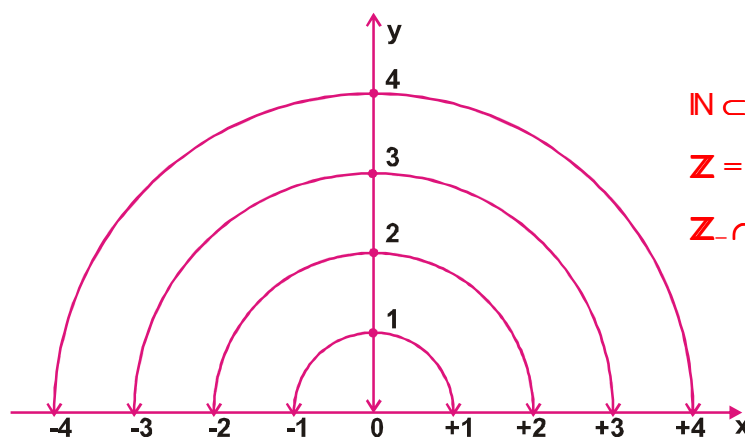
CAPITOLUL VI. ELEMENTE DE ORGANIZARE A DATELOR		
VI.1	Produsul cartezian a două mulțimi nevide. Reprezentarea într-un sistem de axe perpendiculare (ortogonale) a unor perechi de numere întregi	127 128 298
VI.2	Reprezentarea punctelor în plan cu ajutorul sistemului de axe perpendiculare; distanța dintre două puncte din plan	130 131 299
VI.3	Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice	132 134 299
VI.4	Probabilitatea realizării unor evenimente	137 138 301
G E O M E T R I E		
CAPITOLUL I. RECAPITULARE ȘI COMPLETĂRI		141 145 301
CAPITOLUL II. PATRULATERE		
II.1.	Patrulater convex (definiție; desen). Suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex	147 148 302
II.2.	Paralelogramul; proprietăți	149 150 302
II.3.	Dreptunghiul	152 153 303
II.4.	Rombul	154 155 304
II.5.	Pătratul	156 157 304
II.6.	Trapezul; clasificare; trapezul isoscel; proprietăți	159 159 305
II.7.	Arii (triunghiuri, patrulatere)	
	Aria triunghiului	161 161 306
	Aria patrulaterului	162 162 306
	Aria paralelogramului	162 163 306
	Aria dreptunghiului	163 163 306
	Aria rombului	164 164 306
	Aria pătratului	165 165 306
	Aria trapezului	166 166 307
CAPITOLUL III. ASEMĂNAREA TRIUNghiURILOR		
III.1.	Segmente proporționale; teorema paralelelor echidistante; împărțirea unui segment în părți proporționale cu numere / segmente date	169 170 307
III.2.	Teorema lui Thales	172 174 308
III.3.	Teorema reciprocă a teoremei lui Thales	175 176 308
III.4.	Linia mijlocie în triunghi. Proprietăți	177 178 310
III.5.	Centrul de greutate al unui triunghi	179 180 310
III.6.	Linia mijlocie în trapez; proprietăți	181 181 311
III.7.	Triunghiuri asemenea	184 184 312
III.8.	Teorema fundamentală a asemănării	185 187 312
III.9.	Criterii de asemănare a triunghiurilor	190 192 314
CAPITOLUL IV. RELAȚII METRICE ÎN TRIUNghiUL DREPTUNGHIC		
IV.1	Proiecții ortogonale pe o dreaptă	197 197 315
IV.2	Teorema înălțimii	198 199 315
IV.3	Teorema catetei	201 201 316
IV.4	Teorema lui Pitagora	203 204 317
IV.5	Teorema reciprocă a teoremei lui Pitagora	210 211 320
CAPITOLUL V. ELEMENTE DE TRIGONOMETRIE		
V.1	Noțiuni de trigonometrie în triunghiul dreptunghic: sinusul, cosinusul, tangenta și cotangenta unui unghi ascuțit	214 216 321
V.2	Rezolvarea triunghiului dreptunghic	217 218 322
V.3	Aria triunghiului și aria patrulaterului	222 223 323
CAPITOLUL VI. CERCUL		
VI.1	Cercul: definiție; elemente în cerc: centru, rază, coardă, diametru, arc; interior; exterior; discul	229 231 326
VI.2	Unghi la centru; măsura arcelor; arce congruente	232 234 326
VI.3	Coarde și arce în cerc; diametrul perpendicular pe o coardă; arce cuprinse între coarde paralele; coarde egal depărtate de centru	235 237 327
VI.4	Unghi înscris în cerc; triunghi înscris în cerc	238 239 328
VI.5	Pozițiile relative ale unei drepte față de un cerc; tangente dintr-un punct exterior la un cerc; triunghi circumscris unui cerc	241 243 329
CAPITOLUL VII. POLIGOANE REGULATE		
VII.1	Poligoane regulate	246 248 331
VII.2	Lungimea cercului și aria discului	250 251 332
CAPITOLUL VIII. VARIANTE DE SUBIECTE PENTRU LUCRAREA SCRISĂ SEMESTRIALĂ		
	Semestrul I	257 335
	Semestrul al II-lea	259 337
CAPITOLUL IX. RECAPITULARE FINALĂ		262 338
REZULTATE, INDICAȚII ȘI SOLUȚII		271
BIBLIOGRAFIE		341

ALGEBRA

Capitolul I

RECAPITULARE ȘI COMPLETĂRI

Numere întregi

$$\mathbb{N} \subset \mathbb{Z}$$

$$\mathbb{Z} = \mathbb{Z}_- \cup \{0\} \cup \mathbb{Z}_+$$

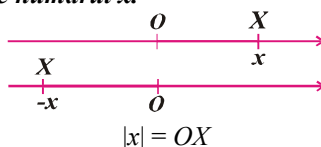
$$\mathbb{Z}_- \cap \mathbb{Z}_+ = \emptyset$$

I.1. Mulțimea $\mathbb{Z}$. Reprezentarea pe axă. $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z}$. Opus. Ordonare. Modul

Rețineți!

Modulul unui număr întreg

Modulul unui număr întreg x este distanța dintre originea axei numerelor și punctul de pe axă a cărui coordonată este numărul x .

Valoarea absolută sau modulul unui număr întreg x , notată $|x|$, se definește și astfel:

$$|x| = \begin{cases} -x, & \text{dacă } x < 0 \\ 0, & \text{dacă } x = 0 \\ x, & \text{dacă } x > 0 \end{cases} \quad \text{sau} \quad |x| = \begin{cases} x, & \text{dacă } x \geq 0 \\ -x, & \text{dacă } x < 0 \end{cases} \quad \text{sau} \quad |x| = \begin{cases} x, & \text{dacă } x > 0 \\ -x, & \text{dacă } x \leq 0 \end{cases}$$

Proprietăți:

- $|x| = \max(-x, x)$;
- $x \leq |x|$ și $-x \leq |x|$;
- $|x| \geq 0$;
- $|x| = 0 \Leftrightarrow x = 0$;
- $|x| = |-x|$;
- $|x \cdot y| = |x| \cdot |y|$;
- $\left| \frac{x}{y} \right| = \frac{|x|}{|y|}$ ($y \neq 0$);
- $|x + y| \leq |x| + |y|$;
- $|x| \leq n, n > 0 \Leftrightarrow -n \leq x \leq n$.

Exerciții rezolvate:

1. Determinați mulțimea $A = \{x \in \mathbb{Z} / 5 < |x| \leq 7\}$.
Răspuns: $A = \{-7; -6; +6; +7\}$
2. Determinați mulțimea $B = \{x \in \mathbb{Z} / |x| \leq 3\}$.
Rezolvare: $|x| \leq 3$ este echivalentă cu $-3 \leq x \leq 3$. Deci $A = \{-3; -2; -1; 0; 1; 2; 3\}$
3. Rezolvați în $\mathbb{Z}$ ecuațiile: **a)** $|x| = 3$; **b)** $|y| = -100$.
Rezolvare: **a)** $x \in \{-3; 3\}$; **b)** $y \in \emptyset$ pentru că $|y| \geq 0$, oricare ar fi $y \in \mathbb{Z}$.
4. Câte elemente are mulțimea $M = \{x \in \mathbb{Z}^* / |x| \leq 2010\}$?
Răspuns: $2010 \cdot 2 = 4020$ elemente.

EXERCITII ȘI PROBLEME

1. **a)** Ordonăți următoarele numere întregi reprezentându-le pe axa numerelor:
 $-7; +2; -3; 0; -2; 6; -5; +3; +1; -8; 9; -9; 10$;
b) Reprezentați pe axă opusele numerelor: $-4; +5; 0; -1; 3; -3; 8; -8; 7; -5; -10; +2; -7; -6; 9$.
(nota 5)
2. Reprezentați pe axă numerele de mai jos și scrieți-le în ordine crescătoare:
a) $-4, +2, 0, -5, +1, -6$; **b)** $-3, +4, +5, -7, +8$; **c)** $-9, +6, +7, 0, -11, +8$. (nota 5)
3. **a)** Reprezentați pe axa numerelor punctele: $A(-4); B(-3); C(-9); D(+5); E(-2); F(-6); G(-10); H(+3); I(-7)$. **b)** Determinați lungimile segmentelor: $[AD]; [AF]; [DG]; [HI]$.
c) Determinați abscisa mijlocului segmentelor $[BC]; [HD]; [FG]; [AF]$. (nota 5)
4. Determinați $x \in \mathbb{Z}$ și $y \in \mathbb{Z}$ astfel încât numerele întregi: $-7, -5, -2, x, y, 3$ să fie ordonate crescător.
(nota 5)
5. Fie mulțimea: $A = \left\{ \frac{23}{7}; -2; 8; -40; 2,5; 0; \frac{1}{7}; -8 \right\}$. **a)** Scrieți submulțimea ale cărei elemente sunt numere negative. **b)** Scrieți submulțimea ale cărei elemente au modulul mai mare decât 2. **c)** Calculați suma dintre cel mai mic și cel mai mare element al mulțimii A.
(nota 5)
6. Determinați numerele întregi x și y știind că mulțimile: $\{4, 6, |x|\}$ și $\{|-6|, |y|, |-5|\}$ sunt egale.
(nota 7)
7. Determinați mulțimea: $A = \{x \in \mathbb{Z} / 7 < |x| \leq 10\}$.
(nota 5)
8. Determinați $x \in \mathbb{Z}$ știind că: **a)** $|x| = 0$; **b)** $|x| = -10$; **c)** $|x| = 4$; **d)** $|-x| \leq 2$; **e)** $-4 \leq |x| \leq 3$; **f)** $|x| < 5$; **g)** $|x| \leq 6$; **h)** $|x| \leq -1$.
(nota 9)
9. Determinați $x \in \mathbb{Z}$ știind că: **a)** $|x| = 4$; **b)** $|x| = -5$; **c)** $|x-1| = |1-x|$; **d)** $|x| = 0$; **e)** $|x+2| = x+2$; **f)** $|x-1| = 1-x$; **g)** $|x-5| = 2$; **h)** $|x-4| = -7$; **i)** $|x-1| + |x-3| = 2$.
(nota 9)
10. Determinați mulțimea: $A = \{x+y / |x-1| = 3; |y+1| = 5 \text{ și } x, y \in \mathbb{Z}\}$.
(nota 10)

Capitolul III

MULȚIMEA NUMERELOR REALE

III.1. Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect

Rețineți! Fiind dat numărul natural a care este pătratul unui număr natural x , x se numește rădăcina pătrată a lui a și avem $a = x^2$. Se notează $x = \sqrt{a}$.

Probleme rezolvate:

1. Problemă aplicativă. Două grădini au aceeași suprafață. Una este pătrată, iar cealaltă este dreptunghiulară, având dimensiunile de 162 m și 32 m. Aflați dimensiunile grădinii pătrate.

Rezolvare:

Aria grădinii pătrate = $l^2 = 162 \cdot 32 = 2 \cdot 3^4 \cdot 2^5 = 3^4 \cdot 2^6$, de unde $l = \sqrt{3^4 \cdot 2^6} = 3^2 \cdot 2^3 = 72$ m.

2. Calculați:

a) $\sqrt{5^4}$; **b)** $\sqrt{7^{14}}$; **c)** $\sqrt{144}$; **d)** $\sqrt{102400}$; **e)** $\sqrt{2^6 \cdot 3^4}$; **f)** $\sqrt{2^8 \cdot 3^6}$; **g)** $\sqrt{3^{18} \cdot 7^6 \cdot 11^8}$.

Rezolvare:

a) $5^4 = (5^2)^2$, $\sqrt{5^4} = 5^2$; **b)** $7^{14} = (7^7)^2$, $\sqrt{7^{14}} = 7^7$; **c)** $\sqrt{144} = \sqrt{2^4 \cdot 3^2} = \sqrt{(2^2 \cdot 3)^2} = 2^2 \cdot 3 = 12$;

d) $\sqrt{102400} = \sqrt{2^{12} \cdot 5^2} = \sqrt{(2^6 \cdot 5)^2} = 2^6 \cdot 5 = 64 \cdot 5 = 320$; **e)** $\sqrt{2^6 \cdot 3^4} = \sqrt{(2^3 \cdot 3^2)^2} = 2^3 \cdot 3^2 = 72$;

f) $\sqrt{2^8 \cdot 3^6} = \sqrt{(2^4 \cdot 3^3)^2} = 2^4 \cdot 3^3 = 16 \cdot 27 = 432$; **g)** $\sqrt{3^{18} \cdot 7^6 \cdot 11^8} = \sqrt{(3^9 \cdot 7^3 \cdot 11^4)^2} = 3^9 \cdot 7^3 \cdot 11^4$.

EXERCII ȘI PROBLEME

1. a) Scrieți toate numerele naturale pătrate perfecte mai mici decât 140.
b) Scrieți toate numerele naturale pătrate perfecte cuprinse între 152 și 246. (nota 5)

2. Calculați descompunând mai întâi numerele în factori primi $\sqrt{81}$; $\sqrt{169}$; $\sqrt{441}$; $\sqrt{1225}$; $\sqrt{2209}$; $\sqrt{1764}$; $\sqrt{6561}$; $\sqrt{2916}$; $\sqrt{14641}$; $\sqrt{44100}$; $\sqrt{15625}$; $\sqrt{2025}$; $\sqrt{3600}$; $\sqrt{5184}$; $\sqrt{7056}$; $\sqrt{4410000}$. (nota 5)

3. Calculați:

a) $\sqrt{2^6}$;

b) $\sqrt{11^6}$;

c) $\sqrt{19^4}$;

d) $\sqrt{23^4}$;

e) $\sqrt{3^8}$

f) $\sqrt{10^8}$;

g) $\sqrt{10^{12}}$;

h) $\sqrt{(-3)^2}$;

i) $\sqrt{(-19)^4}$;

j) $\sqrt{(-2)^6}$

k) $\sqrt{(-10)^{14}}$;

l) $\sqrt{2^2 \cdot 3^4}$;

m) $\sqrt{3^6 \cdot 5^4}$;

n) $\sqrt{2^2 \cdot 3^4 \cdot 5^6}$;

o) $\sqrt{(-3)^2 \cdot (-5)^4 \cdot (-7)^2}$;

p) $\sqrt{5^2 \cdot (-2)^8 \cdot (-3)^4}$;

q) $\sqrt{(-4)^2 \cdot (-5)^4 \cdot (-1)^{2012}}$;

r) $\sqrt{(-2)^{10} \cdot (-3)^6 \cdot (-1)^{100}}$.

a) - g) (nota 5); **h) - r)** (nota 7)

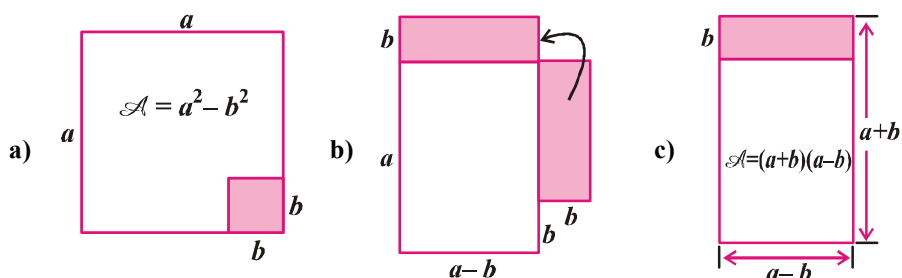
IV.4.2

$$(a + b)(a - b) = a^2 - b^2 \text{ (produsul sumei cu diferența)}$$

Să observăm:

PROBLEMĂ PRACTICĂ

Tatăl lui Victor a decupat din carton o figură pătrată de latură a , din care lipsește un colț ce are tot formă pătrată cu latura b . (figura de mai jos)

Victor este solicitat să efectueze o singură tăietură dreaptă, astfel încât lipind partea decupată la cea rămasă să obțină un dreptunghi care să aibă aceeași arie cu a cartonului decupat inițial. Cum a procedat Victor? Ce formulă descoperă Victor exprimând ariile celor două figuri?

Rezolvare:

Observați figurile a) și b).

Victor descoperă formula: $a^2 - b^2 = (a + b)(a - b)$ (produsul sumei cu diferența).

Exerciții rezolvate:

Calculați:

a) $(x - 7)(x + 7)$;

b) $(x + \sqrt{11}) \cdot (x - \sqrt{11})$;

c) $\left(-\frac{1}{3}x + \sqrt{11}\right) \left(-\frac{1}{3}x - \sqrt{11}\right)$;

d) $(\sqrt{5} - \sqrt{3})(\sqrt{5} + \sqrt{3})$;

e) $93 \cdot 107$;

f) $47 \cdot 53$;

g) $(x - 5)^2 + (x + 5)^2 - (x - 5)(x + 5)$;

h) $(1 - \sqrt{2})(1 + \sqrt{2}) + (\sqrt{2} - \sqrt{3})(\sqrt{2} + \sqrt{3}) + \dots + (\sqrt{99} - \sqrt{100})(\sqrt{99} + \sqrt{100})$.

Rezolvare:

a) $x^2 - 49$;

b) $x^2 - 11$;

c) $\frac{1}{9}x^2 - 11$;

d) $5 - 3 = 2$;

e) $(100 - 7)(100 + 7) = 100^2 - 49 = 10000 - 49 = 9951$;

f) $(50 - 3)(50 + 3) = 50^2 - 3^2 = 2500 - 9 = 2491$;

g) $(x^2 - 10x + 25) + (x^2 - 10x + 25) - (x^2 - 25) =$

$$= x^2 - 10x + 25 + x^2 - 10x + 25 - x^2 + 25 = x^2 + 25$$
;

h) $(1 - 2) + (2 - 3) + (3 - 4) + \dots + (98 - 99) + (99 - 100) =$

$$= 1 - 2 + 2 - 3 + 3 - 4 + \dots + 98 - 99 + 99 - 100 = 1 - 100 = -99$$
.

EXERCII ȘI PROBLEME

1. Calculați utilizând formula $(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$.

a) $(\sqrt{3} - 1)(\sqrt{3} + 1)$;   **d)** $(\sqrt{11} - 3)(\sqrt{11} + 3)$;   **g)** $(\sqrt{40} + \sqrt{2})(\sqrt{40} - \sqrt{2})$;

b) $(\sqrt{8} - \sqrt{2})(\sqrt{8} + \sqrt{2})$;   **e)** $(\sqrt{30} + \sqrt{6})(\sqrt{30} - \sqrt{6})$;   **h)** $(5 - \sqrt{12})(5 + \sqrt{12})$;

c) $(\sqrt{15} - \sqrt{7})(\sqrt{15} + \sqrt{7})$;   **f)** $(5 + \sqrt{10})(5 - \sqrt{10})$;   **i)** $(\sqrt{21} - \sqrt{13})(\sqrt{21} + \sqrt{13})$.

(nota 5)

2. Efectuați, utilizând formulele de calcul prescurtat:

a) $(x + 4)(x - 4)$; $(2 - a)(a + 2)$; $(2x + a)(2x - a)$; $(3 - 2x)(2x + 3)$; $\left(\frac{1}{2}x - 1\right)\left(\frac{1}{2}x + 1\right)$;

$(\sqrt{2} - 1)(\sqrt{2} + 1)$; **b)** $(a - b)(a + b)(a^2 + b^2)$; $\left(\frac{1}{\sqrt{2}}x + \sqrt{3}\right)\left(\frac{1}{\sqrt{2}}x - \sqrt{3}\right)$; $(-x + 2)(x + 2)$;

c) $(x + y - 1)(x + y + 1)$; $[(2x + y) - 1][(2x + y) + 1]$; $(x - y + z)(x + y + z)$.   (nota 5)

3. Calculați:

a) $(3 - 2\sqrt{3})(3 + 2\sqrt{3})$;

f) $\left(\frac{1}{5}xy - 1\right)\left(\frac{1}{5}xy + 1\right)$;

b) $(3\sqrt{3} - 2\sqrt{2})(3\sqrt{3} + 2\sqrt{2})$;

g) $(3\sqrt{2}x - 4\sqrt{3}y)(3\sqrt{2}x + 4\sqrt{3}y)$;

c) $(3\sqrt{5} - 2)(3\sqrt{5} + 2)$;

h) $\left(\frac{2a}{3} + \frac{3b}{4}\right)\left(\frac{2a}{3} - \frac{3b}{4}\right)$;

d) $(\sqrt{3}x - 4y)(\sqrt{3}x + 4y)$;

i) $(2\sqrt{3}x + \sqrt{12}y)(2\sqrt{3}x - \sqrt{12}y)$.   (nota 7)

e) $\left(\frac{1}{2}x - \frac{1}{3}y\right)\left(\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y\right)$;

4. Determinați valoarea de adevăr a următoarelor propoziții pentru orice $x \in \mathbb{R}$:

a) $(x - 5)(x + 5) = x^2 - 25$; **b)** $(3 - x^2)(3 + x^2) = x^2 - 9$; **c)** $(x - 7)^2(x + 7)^2 = (x^2 - 49)^2$;

d) $(\sqrt{3} - x)(\sqrt{3} + x) = 3 - x^2$; **e)** $(x - \sqrt{10})(x + \sqrt{10}) = x^2 - 10$;

f) $(x - 3)^2 - (x + 3)^2 = [(x - 3)(x + 3)]^2$; **g)** $(x - 1 - \sqrt{2})(x - 1 + \sqrt{2}) = (x - 1)^2 - 2$;

h) $\frac{(\sqrt{11} - \sqrt{5})x}{2} = \frac{3x}{\sqrt{11} + \sqrt{5}}$; **i)** $\frac{2x}{\sqrt{21} - \sqrt{5}} = \frac{(\sqrt{21} + \sqrt{5})x}{8}$.   (nota 7)

5. Copiați și completați căsuțele cu numerele reale care lipsesc:

a) $(\square - \sqrt{5})(x + \square) = x^2 - 5$; **b)** $(3x - 2)(\square + \square) = 9x^2 - 4$; **c)** $(5x - \square)(\square + \square) = 25x^2 - 1$; **d)** $(\square - 3)(\square + \square) = 16y^2 - 9$; **e)** $3x^2 - 4 = (x\sqrt{3} - \square)(\square + 2)$.   (nota 7)

6. Aflați media aritmetică și media geometrică a numerelor: **a)** $(\sqrt{3} + \sqrt{2})^2$ și $(\sqrt{3} - \sqrt{2})^2$;

b) $(\sqrt{n+1} + \sqrt{n})^2$ și $(\sqrt{n+1} - \sqrt{n})^2$, unde $n \in \mathbb{N}^*$.   (nota 9)

VI.2 Reprezentarea punctelor în plan cu ajutorul sistemului de axe perpendiculare; distanța dintre două puncte din plan

$$MN = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

Mijlocul unui segment

Dacă $P \in MN$ și $(PM) \equiv (PN)$, atunci

$$P\left(\frac{x_1 + x_2}{2}, \frac{y_1 + y_2}{2}\right)$$

Problemă rezolvată:

a) Reprezentați într-un sistem de axe perpendiculare punctele: $A(-3; -1)$; $B(2; -3)$; $C(4; 2)$; $D(-1; 4)$;

b) Aflați lungimea segmentelor (AB) , (BC) , (CD) , (AD) , (AC) și (BD) .

c) Aflați coordonatele mijloacelor segmentelor $[AC]$ și $[BD]$. Ce observați?

d) Aflați măsura unghiului $\sphericalangle ABC$.

Rezolvare:

b) $AB = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$, unde $x_1 = -3, x_2 = 2, y_1 = -1, y_2 = -3$.

$$AB = \sqrt{[2 - (-3)]^2 + [-3 - (-1)]^2} = \sqrt{(2+3)^2 + (-3+1)^2} = \sqrt{5^2 + 2^2} = \sqrt{29}$$
 unități de lungime.
$$BC = \sqrt{(4-2)^2 + (2+3)^2} = \sqrt{2^2 + 5^2} = \sqrt{29}$$
 unități de lungime.
$$CD = \sqrt{(-1-4)^2 + (4-2)^2} = \sqrt{5^2 + 2^2} = \sqrt{29}$$
 unități de lungime.
$$AD = \sqrt{(-1+3)^2 + (4+1)^2} = \sqrt{2^2 + 5^2} = \sqrt{29}$$
 unități de lungime.
$$AC = \sqrt{(4+3)^2 + (2+1)^2} = \sqrt{7^2 + 3^2} = \sqrt{49+9} = \sqrt{58}$$
 unități de lungime.
$$BD = \sqrt{(-1-2)^2 + (4+3)^2} = \sqrt{9+49} = \sqrt{58}$$
 unități de lungime.

Fig. 20

c) Dacă punctul P este mijlocul segmentului $[AC]$, atunci P are coordonatele:

$$P\left(\frac{x_1 + x_2}{2}, \frac{y_1 + y_2}{2}\right), \text{ adică } P\left(\frac{-3+4}{2}, \frac{2-1}{2}\right) \text{ sau } P\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right).$$

Dacă punctul Q este mijlocul segmentului $[BD]$, atunci Q are coordonatele:

$$Q\left(\frac{-1+2}{2}, \frac{4-3}{2}\right), \text{ adică } Q\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right).$$

Segmentele (AC) și (BD) au același mijloc (**fig. 20**).

Observație! Era de așteptat ca segmentele (AC) și (BD) să aibă același mijloc deoarece se observă că patrulaterul $ABCD$ este romb și diagonalele lui se înjumătățesc.

d) Rombul $ABCD$ are diagonalele congruente, deci este pătrat și atunci $m(\sphericalangle ABC) = 90^\circ$.

EXERCIIII ȘI PROBLEME

1. Se dau punctele $A(-3; 4)$, $B(-5; 5)$, $C(-3\sqrt{2}; 4)$, $D\left(4 - \sqrt{17}; -\frac{1}{2}\right)$; $E(8; 8)$; $F\left(2\frac{1}{5}; 4\right)$; $G\left(3\sqrt{5}; -\frac{\sqrt{3}}{3}\right)$; $H(-3; -4)$; $I(-0,1; +0,001)$. Precizați cãrui cadran îi aparține fiecare punct. Alcãtuiți un tabel. (nota 5)

2. Într-un sistem ortogonal de coordonate xOy se considerã punctele $A(3; 2)$, $B(2; 0)$, $C(-3; 2)$, $D(0; -3)$, $E(2; 3)$, $F(-2; -4)$, $G(-5; 0)$, $H(0; 3)$, $I(-5; -2)$, $J(-4; +3)$, $K(+1; -10)$, $L(\sqrt{3}; -\sqrt{2})$.

a) Reprezentați în sistemul xOy punctele date.

b) Care dintre punctele date sunt situate pe axa ordonatelor? Dar pe axa absciselor?

c) Care dintre punctele date sunt în cadranul al treilea? Dar în cadranul al patrulea? (nota 5)

3. Fie un sistem ortogonal de coordonate xOy .

a) Determinați coordonatele punctelor de pe axa Oy situate la distanța 4 de punctul O .

b) Determinați coordonatele de pe axa Ox situate la distanța $\sqrt{5}$ de punctul O . (nota 5)

4. Fie xOy un sistem ortogonal de coordonate și punctele $A(-4; 3)$, $B(-4; 5)$, $C(-1; 4)$ și $D(+3; 4)$. Arãtați cã: a) $AB \parallel Oy$; b) $CD \parallel Ox$. (nota 5)

5. a) Reprezentați în același sistem de axe ortogonale punctele: $A(-3; 2)$; $B(3; 2)$; $C(-2; -3)$; $D(2; -1)$; $E(2; 2)$; $F(-3; 1)$; $G(-3; 5)$; $H(-1; -2)$. b) Determinați lungimea segmentelor: $[AB]$, $[AC]$, $[BC]$, $[AD]$ în funcție de unitatea de mãsurã aleasã.

c) Determinați coordonatele mijloacelor segmentelor: $[AB]$, $[BC]$, $[BD]$, $[EF]$, $[GH]$. (nota 5)

6. Fie punctele $A(-3; 2)$; $B(5; 2)$ și $C(1, 6)$. a) Arãtați cã triunghiul ABC este isoscel.

b) Determinați coordonatele mijloacelor medianelor triunghiului ABC . (nota 7)

7. Arãtați cã urmãtoarele puncte sunt coliniare:

a) $A(1; -2)$, $B(-1; 4)$, $C(2; -5)$; b) $M(1; -1)$, $N(2; 1)$, $P(-1; -5)$. (nota 7)

8. Verificați dacã punctele urmãtoare sunt coliniare: a) $A(2; -4)$; $B(-1; 5)$; $C(1; 2)$.

b) $M(1; 3)$; $N(2; 2)$; $P(-3; 7)$. c) $D(-5; -5)$; $E(3; 3)$; $F(4; -4)$. (nota 7)

9. Se dau punctele $A(-3; 5)$, $B(7; 3)$ și $P(2; 4)$ reprezentate într-un sistem ortogonal de coordonate. Calculând distanțele AB , AP și BP arãtați cã P este mijlocul segmentului (AB) . (nota 7)

10. Fie xOy un sistem ortogonal de coordonate.

a) Arãtați cã punctele $A(-3; 2)$ și $B(3; 2)$ sunt simetrice față de axa Oy .

b) Aflați coordonatele simetricului punctului $C(-3; 3)$ față de axa Ox , apoi față de axa Oy . (nota 7)

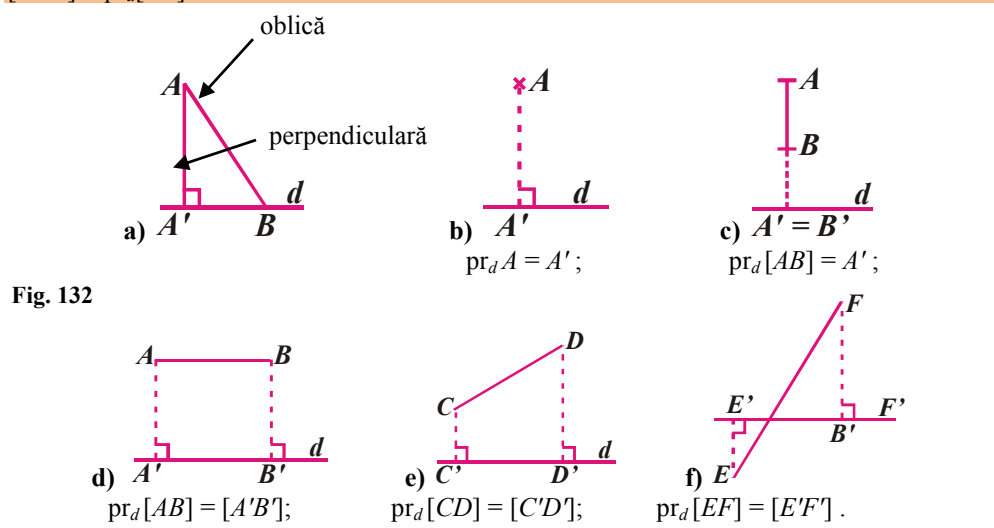
CAPITOLUL IV

RELAȚII METRICE ÎN TRIUNGHIIUL DREPTUNGHIIC

IV.1 Proiecții ortogonale pe o dreaptă

Rețineți!

- Proiecția ortogonală a unui punct pe o dreaptă este piciorul perpendicularei duse din acel punct pe dreaptă (fig. 132 b)).
- Proiecția unui segment pe o dreaptă este un punct (fig. 132 c)) sau un segment (fig. 132 d), e), f)).
- Proiecția mijlocului segmentului $[AB]$ pe o dreaptă d este mijlocul segmentului $[A'B'] = pr_d[AB]$.

EXERCITII ȘI PROBLEME

1. Într-un triunghi ABC se construiește $BD \perp AC$, $D \in AC - \{A, C\}$. Atunci:
  - a) $pr_{AC} B = \dots$; b) $pr_{AC} A = \dots$; c) $pr_{AC}[AB] = \dots$; d) $pr_{AC}(BC) = \dots$; e) $pr_{AC}[BD] = \dots$;
  - (nota 5)
2. Fie pătratul $ABCD$ și $\{O\} = AC \cap BD$. Precizați:
  - a) $pr_{BC} A$; b) $pr_{BC} D$; c) $pr_{AB} D$;
  - d) $pr_{BD} A$; e) $pr_{AC}[AB]$; f) $pr_{AB}[AC]$; g) $pr_{[BC]}[AD]$; h) $pr_{BC}[BD]$; i) $pr_{AC}[BD]$.
  - (nota 5)
3. Fie triunghiul ABC cu $m(\angle BAC) = 90^\circ$ și punctul D proiecția punctului A pe dreapta BC . Precizați proiecția:
  - a) punctului C pe cateta $[AB]$; d) catetei $[AB]$ pe cateta $[AC]$;
  - b) punctului B pe cateta $[AB]$; e) înălțimii $[AD]$ pe ipotenuza $[BC]$;
  - c) ipotenuzei $[BC]$ pe cateta $[AB]$; f) catetei $[AC]$ pe ipotenuza $[BC]$.
  - (nota 5)
4. Într-un triunghi ascuțitunghic ABC se consideră înălțimile $[AD]$, $[BE]$, $[CF]$ și ortocentrul H . Atunci:
  - a) $pr_{AC}[CH] = \dots$; b) $[DH] = pr_{AD} \dots$; c) $[FH] = pr \dots [AH] = pr_{CF} \dots$.
  - (nota 5)

CAPITOLUL VIII

VARIANTE DE SUBIECTE PENTRU LUCRAREA SCRISĂ SEMESTRIALĂ

Semestrul I

§ Test 20 (varianta 1)

SUBIECTUL I (30 puncte) – Pe foaia de teză se trec numai rezultatele.

1. Rezultatul calculului $\frac{1}{6} \cdot 12$ este egal cu ... (5p) (nota 5)
2. Rădăcina pătrată a numărului 64 este egală cu ... (5p) (nota 5)
3. Soluția ecuației $3x - 12 = 21$ este ... (5p) (nota 5)
4. Pătratul $ABCD$ are aria egală cu 256 cm^2 . Perimetrul pătratului este egal cu ...cm. (5p) (nota 5)
5. Un romb $MNPQ$ are $MP=10 \text{ cm}$ și $NQ=7 \text{ cm}$. Aria rombului este egală cu ... cm^2 . (5p) (nota 5)
6. Produsul unui număr rațional nenul cu inversul său este egal cu ... (5p) (nota 5)

SUBIECTUL II (30 puncte) Pe foaia de teză se trec rezolvările complete.

1. Desenați un trapez dreptunghic $ABCD$. (5p) (nota 5)
2. Calculați $\sqrt{51,84}$. (5p) (nota 5)
3. Fie un triunghi ABC și $DE \parallel BC$, $D \in (AB)$, $E \in AC$. Știind că $AD = 4 \text{ cm}$, $EC = 9 \text{ cm}$, $BD = 6 \text{ cm}$, atunci segmentul AE are lungimea egală cu ... cm. (5p) (nota 7)
4. Arătați că numărul $\frac{\sqrt{36}}{\sqrt{6^2 + 8^2}}$ este rațional. (5p) (nota 7)
5. Se consideră numerele: $a = \left(-\frac{2}{3}\right)^{-2} + \left[\left(\frac{5}{2}\right)^3\right]^3 : \left(\frac{5}{2}\right)^7 - 0,5$ și $b = \sqrt{51,84} : 10^{-1}$.
  - a) Aflați numerele a și b .
  - b) Calculați media aritmetică a numerelor a și b . (10p) (nota 7)

SUBIECTUL III (30 puncte) Pe foaia de teză se trec rezolvările complete.

1. În trapezul isoscel $ABCD$, $AB \parallel CD$, $AB > CD$, $AD = DC = BC = 6 \text{ cm}$, $AC \perp BC$ și $AC \cap BD = \{O\}$.
  - a) Calculați măsura unghiului ABC .
  - b) Calculați perimetrul trapezului.
  - c) Dacă $AD \cap BC = \{E\}$, demonstrați că punctul O este centrul de greutate al triunghiului ABE .
  - d) Dacă $AB = 12 \text{ cm}$, iar punctele M și N sunt mijloacele segmentelor $[AC]$ și $[BC]$ determinați lungimea segmentului $[MN]$. (20p) (nota 9)

CAPITOLUL IX

RECAPITULARE FINALĂ

Tema 1. Numere reale

1. Stabiliți valoarea de adevăr a propozițiilor:

a) $-5 \in \mathbb{Q}$; b) $-\frac{4}{5} \in \mathbb{Q}$; c) $\sqrt{2} \in \mathbb{Q}$; d) $-\sqrt{2} \notin \mathbb{Q}$; e) $-\frac{1}{2} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$; f) $-8 \in \mathbb{Z}$;
g) $4 \in \mathbb{N}$; h) $-1,1(6) \in \mathbb{R}$; i) $-\pi \notin \mathbb{Q}$; j) $-5,(5) \notin \mathbb{Q}$.

2. Rezolvați în $\mathbb{R}$ ecuațiile: a) $|x| = 4$; b) $|x| = \sqrt{5}$; c) $|x - 1| = \sqrt{2}$.

3. Fie mulțimea: $A = \{-4; -5; 0; -1,35; -0,(36); -\frac{9}{4}; -\frac{3}{-4}; -\frac{24}{-4}; \frac{3}{-1}; -2,36(7)\}$.

Determinați elementele mulțimii:

$A = \{x \in A / x \in \mathbb{N}\}$; $B = \{x \in A / x \in \mathbb{Z}\}$; $C = \{x \in A / x \in \mathbb{Z} \setminus \mathbb{N}\}$;

$D = \{x \in A / x \in \mathbb{Q} / \mathbb{Z}\}$; $E = \{x \in A / x \in \mathbb{Z} \setminus \mathbb{Q}\}$.

4. Determinați mulțimea: $A = \{x \in \mathbb{Z} / 3 < |x| \leq 7\}$.

5. Se dau punctele: $A(3; 3)$; $B(3; 6)$; $C(-4; -2)$; $D(-4; -5)$; $E(3; -4)$.

a) Reprezentați într-un sistem ortogonal de coordonate punctele A, B, C, D, E .

b) Arătați că patrulaterul $ABCD$ este paralelogram. c) Determinați aria triunghiului BCE .

6. Calculați: a) $\left(\frac{1}{3} + \frac{1}{3} \cdot 0,75\right) : \left(-\frac{18}{30}\right)$; b) $\left[\frac{1}{2} + 0,5 \cdot 1,1(6)\right] \cdot 0,(27)$.

7. Calculați media aritmetică a numerelor: $-7,2$; $0,(6)$; $3\frac{4}{5}$; $-2\sqrt{3}$; $2\sqrt{3}$ prin rotunjire cu $\frac{1}{100}$.

8. Scrieți 5 numere raționale cuprinse între: $\sqrt{19}$ și $\sqrt{23}$.

9. Fie mulțimea :

$A = \left\{-2\frac{1}{3}; -3; +2; \sqrt{2}; +2,(5); -5,14; -\sqrt{7}; -1,(7); \pi; 2\sqrt{3}; \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{6}}; -3,1(46); \frac{-4}{2}; \frac{-9}{2}; \frac{4}{7}; -\frac{1}{\sqrt{3}}\right\}$

Enumerați elementele mulțimilor: a) $A \cap \mathbb{Q}$; b) $A \cap \mathbb{Z}$; c) $(\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) \cap A$.

10. Aproximați cu eroare de $\frac{1}{10}$ prin adaos numerele : a) $\sqrt{13}$; b) $\sqrt{15}$; c) $\sqrt{15} - \sqrt{13}$.

11. Calculați media aritmetică și media geometrică a numerelor :

a) $\sqrt{6}$ și $\sqrt{600}$; b) $\sqrt{(4 - 2\sqrt{5})^2}$ și $\sqrt{(2\sqrt{5} + 4)^2}$.

REZULTATE, INDICAȚII ȘI SOLUȚII

ALGEBRĂ

RECAPITULARE. Numere întregi

Capitolul I

I.1. Mulțimea $\mathbf{Z}$. Reprezentarea pe axă. $\mathbf{N} \subset \mathbf{Z}$. Opus. Ordonare. Modul. 1. **a)** $-9; -8; -7; -5; -3; -2; 0; 1; 2; 3; 6; 9; 10$. **3. b)** $AD = 9; AF = 3; DG = 15; HI = 10$; **c)** $-6; +4; -8; -5$. **4.** $x = -1 \Rightarrow$

$\Rightarrow y \in \{0, 1, 2\}; x = 0 \Rightarrow y \in \{1, 2\}; x = 1 \Rightarrow y = 2$. **5. a)** $\{-40; -8; -2\}$; **b)** $\{\frac{23}{7}; -40; -8; 2,5; 8\}$;

c) -32 . **6.** $x \in \{-5, 5\}$ și $y \in \{-4, 4\}$. **7.** $A = \{\pm 8; \pm 9; \pm 10\}$. **8. a)** 0 ; **b)** nu există; **c)** $x \in \{-4, 4\}$; **d)** $x \in \{\pm 1; \pm 2; 0\}$; **e)** $x \in \{0; \pm 1; \pm 2; \pm 3\}$; **f)** $x \in \{\pm 4; \pm 3; \pm 2; \pm 1; 0\}$. **9. a)** $x \in \{-4, 4\}$; **b)** nu există; **c)** $x \in \mathbf{Z}$; **d)** $x = 0$; **e)** $x \in \mathbf{N} \cup \{-2; -1\}$; **f)** $x \in \mathbf{Z}_- \cup \{0, 1\}$; **g)** $x \in \{3, 7\}$; **h)** nu există; **i)** $x \in \{1, 2, 3\}$. **10.** $A = \{\pm 2, \pm 8\}$.

I.2. Operații în $\mathbf{Z}$ 1. -921 . **3. a)** -7 ; **b)** 0 . **4. a)** 4 ; **b)** -16 ; **c)** -213 ; **d)** -9 ; **e)** -5 . **5. a)** -3 ; **b)** 6 ; **c)** 8 ; **d)** 1 ; **e)** 53 ; **f)** 2 ; **g)** -176 ; **h)** 15 ; **i)** 7 ; **j)** 4 ; **k)** -1 ; **l)** 5 ; **m)** -15 ; **n)** $1\ 703$. **6. a)** 18 ; **b)** 8 ; **c)** 12 ; **d)** -4 ; **e)** 15 ; **f)** 10 ; **g)** 16 . **7. a)** -2000 ; **b)** -2000 ; **c)** 1001 . **8. a)** $-17 = (-1)(+17) = (+1)(-17)$; $-12 = (-12)(+1) = (+12)(-1) = (-3)(+4) = (-4)(+3) = (-2)(+6) = (-6)(+2)$ etc.

9. $12 = 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 2 \cdot 6 = 1 + 1 + 1 + 1 + 2 + 6 = 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 3 \cdot 4 = 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 3 =$
 $= \underbrace{1+1+\dots+1}_{19 \text{ termeni}} + (-3) + (-4) = \underbrace{1 \cdot 1 \cdot \dots \cdot 1}_{19 \text{ factori}} \cdot (-3)(-4) = (-3) + 4 + \left(\underbrace{1+1+\dots+1}_{12 \text{ termeni}} \right) + (-1)$ etc. Căutați și

alte soluții. **10. a)** 15 ; **b)** 90 ; **c)** 0 ; **d)** -7 ; **e)** $+95$; **f)** -69 . **11. a)** -28 ; **b)** -84 ; **c)** 385 ; **d)** 0 ; **e)** -118 ; **f)** 6 ; **g)** -260 . **12. a)** $50 = 8 \cdot 6 + 2$; **b)** $-40 = (-7)(-6) + 2$ etc. **14. a)** -8 ; **b)** -1243 ; **c)** -30 ; **d)** -50 ; **e)** 900 ; **f)** -863 ; **g)** 190 ; **h)** -123 . **15. 1.** $a = -2$. **2. a)** $12\ 345\ 000$; **b)** $583\ 000$; **c)** 0 . **16. a)** 1 ; **b)** -1998 ; **c)** 0 . **17.** $9; -1; 8; -125; -32; -198$. **18. a)** -14 ; **b)** -33 ; **c)** 72 ; **d)** -1001 . **20. a)** $(-2)^{11}$; **b)** $(-7)^7$; **c)** 9^6 ; **d)** 2 ; **e)** 3^{20} ; **f)** 12^{12} ; **g)** 1 ; **h)** $(-6)^{13}$; **i)** $25^2 = 5^4$; **j)** 19^{10} . **21. a)** 0 ; **b)** 1 ; **c)** 27 ; **d)** -39 ; **e)** 8 dacă $n = \text{par}$ și -8 dacă $n = \text{impar}$.

I.3. Divizibilitatea în $\mathbf{Z}$ 1. **a)** $\{\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 4, \pm 6, \pm 8\}$; **b)** $\mathcal{D}_{12} = \mathcal{D}_{12}$; **c)** $\mathcal{M}_{35}$; **d)** $\{\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6\}$. **2. a)** $9\ 876; -9\ 876$; **b)** $9\ 876; -9\ 876$; **c)+e)** $9\ 875; -9875$; **d)** $9\ 876; -9\ 876$. **3. a)** $(x+1)(y+1) = 7 \Rightarrow (x, y) \in \{(0, 6), (6, 0)\}$. Numerele sunt 2^6 și 3^6 adică 64 și 729 . **b)** $(x+1)(y+1) = 18$ etc. **4.** $A = \{-3, 4\}$. **5.** $A = \{\pm 8, \pm 4, \pm 2, \pm 1\}$; $B = \{-1, 0, 2, 3\}$. **6. a)** $x \in \{-6, -3, -2, -1\}$; **b)** $x \in \{-11, -1, 1, 3, 5, 7, 9, 19\}$; **c)** $x - 1 / x \Rightarrow x - 1 / (x - 1) + 1 \Rightarrow x - 1 / 1 \Rightarrow x - 1 \in \{-1, 1\}$ etc; **f)** $x + 1 / 3x - 1 \Rightarrow x + 1 / 3(x + 1) - 4 \Rightarrow x + 1 / 4$ etc; **g)** $x \in \{-6, 6\}$. **7. b)** 359 și -361 . **8. a)** $(x, y) \in \{(-17, 4), (-1, -12), (1, 22), (17, 6)\}$; **b)** $(x, y) \in \{(-13, -4), (-1, 8), (1, -18), (13, -6)\}$. **c)** $(x, y) \in \{(-19, 0), (-12, -1), (-7, -6), (-6, -13), (-4, 15), (-3, 8), (2, 3), (9, 2)\}$. **d)** $xy + x + y = 8 \Leftrightarrow xy + x + y + 1 = 9 \Leftrightarrow x(y + 1) + (y + 1) = 9 \Leftrightarrow (x + 1)(y + 1) = 9 = (-9)(-1) = (-1) \cdot (-9) = (-3)(-3) = 3 \cdot 3$ etc. **e)** $x \in \{2, -3\}$; **f)** $x \in \{-3, 4\}$; **g)** $x \in \{-2, 8\}$.

I.4. Ecuații în $\mathbf{Z}$ 1. **a)** 3 ; **b)** -4 ; **c)** 5 ; **d)** $\emptyset$; **e)** $\emptyset$; **f)** $\emptyset$; **g)** 5 . **2. a)** 8 ; **b)** -3 ; **c)** 7 ; **d)** -9 ; **e)** -9 ; **f)** -50 ; **g)** 4 ; **h)** -7 . **3. a)** 0 ; **b)** $\emptyset$; **c)** 4 ; **d)** 3 ; **e)** 2 ; **f)** -7 ; **g)** 1 ; **h)** 1 ; **i)** 1 ; **j)** -5 și 5 ; **k)** 0 ; **l)** -4 și 4 ; **m)** -5 și 5 ; **n)** -4 și 4 . **4. a)** $(x - 3)y = 31 = (-31)(-1) = (-1)(-31) = 1 \cdot 31 = 31 \cdot 1$; $(x, y) \in \{(-28, -1), (2, -31), (4, 31), (34, 1)\}$; **b)** $(x, y) \in \{(-7, 3), (-1, 9), (1, -5), (7, 1)\}$; **c)** $(x, y) \in \{(-3, -11), (-8, -6), (-4, -8), (-5, -7), (4, -4), (-1, 1), (0, -2), (1, -3)\}$; **d)** $xy - x - y = 20 \Leftrightarrow xy - x - y + 1 = 21 \Leftrightarrow x(y - 1) - (y - 1) = 21 \Leftrightarrow (x - 1)(y - 1) = 21 = (-21)(-1) = (-1)(-21) = 21 \cdot 1 = 1 \cdot 21 = (-3)(-7) = (-7)(-3) = 3 \cdot 7 = 7 \cdot 3$ etc; **e)** $\emptyset$; **f)** $(x, y, z) \in \{(7, k, q), (m, -5, n)\}$, unde $k, q, m, n \in \mathbf{Z}$. **5. a)** $x \in \{-8; 18\}$; **b)** $(x, y) \in \{(-3, 0), (-1, -2), (0, 3),$